

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA**

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, 30. prosinca 2021.

Agencija za zaštitu osobnih podataka na temelju članka 57. stavak 1. i 58. stavak 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) SLEU L119, članka 34. i 36. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka („Narodne novine“, broj 42/18), članka 41. te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), a povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka XX iz X donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka XX iz Zagreba, X je osnovan.
2. Utvrđuje se da je obradom osobnih podataka podnositelja zahtjeva XX iz X, iz točke 1. ove izreke od strane društva XY, kao voditelja obrade došlo do obrade osobnih podataka podnositelja zahtjeva protivno odredbama članka 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.
3. Zabranjuje se društvu XY kao voditelju obrade svaka daljnja obrada osobnih podataka podnositelja zahtjeva XX iz X bez postojanja zakonite svrhe i pravne osnove iz članka 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.

O b r a z l o ž e n j e

Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) zaprimila je zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka XX iz X (dalje u tekstu: podnositelj zahtjeva) u kojem podnositelj navodi kako je na svoju privatnu e-mail adresu X koja nije povezana ni sa kakvim registriranim djelatnostima zaprimao newsletter-e od strane „XY“ te kako je iz zaprimljenih poruka elektroničke pošte razvidno da se njegova privatna adresa

elektroničke pošte neovlašteno prodaje trećim osobama. Uz svoj zahtjev podnositelj je dostavio zaprimljenu poruku elektroničke pošte od dana 18. srpnja 2019. godine, naslova „Učinkovito povećanje prodaje“, poslanu sa adrese X.

Zahtjev je osnovan.

Prije svega potrebno je istaknuti kako je u razdoblju koje je prethodilo podnošenju zahtjeva za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka podnositelja, Agencija već zaprimila mnogobrojne predstavke/ zahtjeve za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka drugih građana vezane uz obradu njihovih osobnih podataka od strane XY te je s tim u vezi, sukladno svojim zakonskim ovlastima, započela provođenje nadzornih aktivnosti tijekom 2019. godine.

S tim u vezi navodimo kako je nastavno na provedene nadzorne aktivnosti vezane uz obradu osobnih podataka od strane društva XY kao voditelja obrade (o čemu je sastavljeno Izvješće, KLASA: X, URBROJ: X od 20.07.2021.) Agencija dopisom poslanim poštom preporučeno na adresu sjedišta (KLASA: X, URBROJ: X od dana 07.08.2020.) predmetnom voditelju obrade najavila provođenje nadzora dana 27.08.2020. godine. Iako je dostava obavijesti o nadzoru bila uredna (iz pripadajuće povratnice razvidno je da je predmetni fizički uručen), u najavljeni vrijeme provođenja nadzora ovlašteni službenici Agencije nisu zatekli nikog na navedenoj lokaciji te nadzor nije mogao biti proveden. Pritom napominjemo da društvo XY kao voditelj obrade nije prije najavljenog termina nadzora navelo Agenciji razlog eventualne spriječenosti/ nemogućnosti prisustvovanju nadzora niti je naknadno opravdalo izostanak/ onemogućenje provedbe nadzora.

S obzirom na navedeno postupanje voditelja obrade, Agencija je dopisom (KLASA: X, URBROJ: X od 30.10.2020.) ponovno najavila provođenje nadzora te mu skrenula pozornost na njegovu obvezu suradnje s nadzornim tijelom. Predmetni dopis je poslan poštom preporučeno na adresu sjedišta društva te na adresu elektroničke pošte X, s obzirom na to da je X kao odgovorna osoba društva XY putem iste prethodno kontaktirao sa Agencijom, međutim isti je vraćen Agenciji kao neuručen (iz pečata Hrvatske pošte na kuverti proizlazi da navedena pošiljka nije podignuta).

Osim toga, ističemo kako je Agencija dana 12.01.2021. godine zaprimila obavijest Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave X, Sektora kriminalističke policije, Broj: X (u Agenciji zaprimljen kao ulazni akt KLASA: X, URBROJ: X od 12.01.2021.) kojim navedeno tijelo, između ostalog, obavještava Agenciju da su policijski službenici PU X, Sektora kriminalističke policije, Kriminalističko - obavještajne službe dana 30.12.2020. godine Općinskom državnom odvjetništvu u X podnijeli kaznenu prijavu protiv X, zbog sumnje da je isti u svojstvu člana uprave-direktora i odgovorne osobe društva XY. sa sjedištem u X, i društva X sa sjedištem u X počinio kazneno djelo „Nedozvoljena uporaba osobnih podataka“ opisano u članku 146. stavku 1. Kaznenog zakona na način da je putem informacijsko komunikacijske tehnologije na nezakonit način prikupljao, obrađivao i koristio osobne podatke fizičkih osoba bez njihovog znanja i dopuštenja.

Nadalje, a s obzirom na to da predmetna obavijest ne daje informaciju o tome kada su izvršene pretrage poslovnih prostora i računala društva XY, kao i zaplijenjene baze podataka, Agencija je dana 21.07.2021. godine elektroničkim putem od Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave X, Sektora kriminalističke policije zatražila obavijest o istom. Nastavno na zatraženo, Agenciji je dostavljena obavijest nadležnog tijela, Broj: X. IP u kojoj se navodi kako su policijski službenici PU X, Sektora kriminalističke policije, Kriminalističko-obavještajne službe dana 17.11.2020. godine temeljem naloga Županijskog suda u X, na adresi sjedišta društva XY. i društva X., a koja su u vlasništvu X, proveli dokazne radnje pretrage doma i drugih prostorija, prilikom čega je pronađeno i oduzeto više informacijsko komunikacijskih uređaja i drugih nositelja digitalnih medija na kojima su se nalazile digitalne baze osobnih podataka privatnih osoba koje su prikupljene na nedozvoljen način.

Dodatno, potrebno je napomenuti kako je uvidom u sudski registar Trgovačkog suda u X razvidno kako su društvo X. iz X i društvo XY iz X, povezana društva na način da je direktor/ član društva u oba društva X.

S tim u vezi, u telefonskom kontaktu sa Kriminalističko-obavještajnom službom Policijske uprave X, potvrđeno je da su, u sklopu kriminalističkog istraživanja nad navedenim vlasnikom trgovačkog društva XY, izvršene pretrage poslovnih prostora i računala navedenog društva, kojom prilikom su pronađene baze podataka navedenog društva s osobnim podacima građana Republike Hrvatske. Isto tako je potvrđeno da su sve pronađene baze podataka navedenog društva, kao i zapisnici o pretrazi istih baza te druga relevantna dokumentacija, predani Općinskom državnom odvjetništvu u X u sklopu kaznene prijave PU X, Broj X.

Uzimajući u obzir gore navedeno, od Općinskog državnog odvjetništva u X dopisom (KLASA: X, URBROJ: X od 13.01.2021.) zatražene su kopije pronađenih baza podataka odnosno pristup istima, kao i policijski zapisnici o pregledu navedenih baza te druga relevantna dokumentacija.

Nastavno na traženo, Agencija je zaprimila dopis Općinskog državnog odvjetništva u X, Broj: X od 25.01.2021. (u Agenciji zaprimljen kao ulazni akt, KLASA: X, URBROJ: X od 28.01.2021.), u prilogu kojeg su dostavljena četiri CD medija sa pronađenim podacima prilikom pretraga osobnog računala osumnjičenog X. S tim u vezi, proveden je nadzorni uvid u baze podataka predmetnog voditelja obrade koje su dostavljene od strane Općinskog državnog odvjetništva u X te je utvrđeno da jedan dio baza podataka sadrži (u potpunosti ili nekim dijelom) generičke adrese elektroničke pošte, gdje iz naziva i sadržaja navedenih baza te strukture navedenih adresa elektroničke pošte nije vidljivo da bi te adrese elektroničke pošte bile povezane sa obavljanjem neke djelatnosti.

Dodatno, u odnosu na obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva od strane društva XY kao voditelja obrade, dodatnim provedenim neizravnim nadzornim aktivnostima dana 23.11.2021. godine (o čemu je sastavljeno Izvješće, X, URBROJ: X od 24.11.2021.) odnosno uvidom u baze podataka društva XY. dostavljene od strane Općinskog državnog odvjetništva u X utvrđeno je da se adresa elektroničke pošte X nalazi u nekim od baza podataka.

S tim u vezi, utvrđeno je da 17 baza podataka (naziva: X; X; X; X; X; X; X; X; X; XX; X; X; X; X; X; X) koje sadrže adresu elektroničke pošte podnositelja zahtjeva X

Također je 24.11.2021. godine korištenjem internet tražilice Google, upisan pojam X te je dobiveno više rezultata, a pregledom istih ne pronalazi se javno objavljena adresa elektroničke pošte X.

Nastavno na navedeno, ističemo kako se od 25. svibnja 2018., u svim državama članicama Europske unije, pa tako i u Republici Hrvatskoj, izravno i obvezujuće primjenjuje Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) SL EU L119.

U članku 4. stavku 1. točki 1. Opće uredbе o zaštiti podataka navedeno je da su osobni podaci svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi („ispitanik”); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca.

Sukladno članku 5. stavku 1. Opće uredbе o zaštiti podataka propisana su načela obrade osobnih podataka. Osobni podaci moraju biti: (a) zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika („zakonitost, poštenosti transparentnost”); (b) prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama; daljnja obrada u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe, u skladu s člankom 89. stavkom 1. ne smatra se neusklađenom s prvotnim svrhama („ograničavanje svrhe”); (c) primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju („smanjenje količine podataka”); (d) točni i prema potrebi ažurni; mora se poduzeti svaka razumna mjera radi osiguravanja da se osobni podaci koji nisu točni, uzimajući u obzir svrhe u koje se obrađuju, bez odlaganja izbrišu ili isprave („točnost”); (e) čuvani u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanikâ samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih se osobni podaci obrađuju; osobni podaci mogu se pohraniti na dulja razdoblja ako će se osobni podaci obrađivati isključivo u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe u skladu s člankom 89. stavkom 1., što podliježe provedbi primjerenih tehničkih i organizacijskih mjera propisanih Općom uredbom o zaštiti podataka radi zaštite prava i sloboda ispitanika („ograničenje pohrane”); (f) obrađivani na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera („cjelovitost i povjerljivost”).

Voditelj obrade odgovoran je za usklađenost sa stavkom 1. te je mora biti u mogućnosti dokazati (članak 5. stavak 2. Opće uredbе o zaštiti podataka).

Članak 6. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka propisuje da je obrada zakonita samo ako i u onoj mjeri u kojoj je ispunjeno najmanje jedno od sljedećega: (a) ispitanik je dao privolu za obradu svojih osobnih podataka u jednu ili više posebnih svrha, (b) obrada je nužna za izvršavanje ugovora u kojem je ispitanik stranka ili kako bi se poduzele radnje na zahtjev ispitanika prije sklapanja ugovora, (c) obrada je nužna radi poštovanja pravnih obveza voditelja obrade, (d) obrada je nužna kako bi se zaštitili ključni interesi ispitanika ili druge fizičke osobe, (e) obrada je nužna za izvršavanje zadaće od javnog interesa ili pri izvršavanju službene ovlasti voditelja obrade, (f) obrada je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete.

Slijedom navedenog, u provedenom postupku je utvrđeno da je društvo XY, kao voditelj obrade obrađivalo osobne podatke podnositelja zahtjeva, točnije njegovu adresu elektroničke pošte XX bez pravne osnove odnosno protivno članku 6. Opće uredbe o zaštiti podataka, a time i protivno načelima obrade osobnih podataka iz članka 5. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Naime, u postupku je utvrđeno da društvo XY kao voditelj obrade u svojih 17 baza podataka posjeduje adresu elektroničke pošte XX, uzimajući u obzir odredbu članka 4. stavka 1. točke 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, predstavlja osobni podatak podnositelja zahtjeva s obzirom na to da se pomoću strukture same adrese u konkretnom slučaju podnositelj može direktno identificirati kao fizička osoba.

S tim u vezi navodimo kako predmetni voditelj obrade u konkretnom slučaju nije dokazao na koji način je prikupio osobne podatke podnositelja zahtjeva odnosno nije argumentirao izvor prikupljanja adrese elektroničke pošte XX kao osobnog podatka podnositelja zahtjeva, a tako niti dokazao pravnu osnovu za daljnju obradu/ prosljeđivanje osobnih podataka podnositelja zahtjeva drugim primateljima uz naknadu.

Osobito bitnim navodimo kako voditelj obrade pri svakoj obradi osobnih podataka treba voditi računa o tome da isti mora imati/ mora dokazati postojanje pravne osnove za obradu osobnih podataka te da svaka obrada osobnih podataka mora biti u skladu s načelima iz Opće uredbe o zaštiti podataka, a što osobito proizlazi iz odredbe članka 5. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka kojim je voditelj obrade odgovoran za usklađenost obrade te da ju mora moći dokazati (tzv. načelo odgovornosti).

Naime, da bi se podaci obradili na zakonit način, obrada mora biti u skladu s jednom od pravnih osnova iz članka 6. Opće uredbe o zaštiti podataka na temelju kojih obrada podataka postaje zakonita. Stoga je u ovoj upravnoj stvari utvrđeno kako u konkretnom slučaju nisu bili ispunjeni uvjeti poštene, zakonite i transparentne obrade adrese elektroničke pošte XX osobnog podatka podnositelja zahtjeva uzimajući u obzir članak 5. Opće uredbe o zaštiti podataka, a sve iz razloga jer voditelj obrade nije na odgovarajući način utvrdio pravnu osnovu za obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva.

Prema tome, u tijeku postupka utvrđeno je da voditelj obrade nije dokazao, sukladno svojoj obvezi, postojanje pravne osnove za daljnju obradu osobnih podataka podnositelja čime je postupao protivno odredbama članka 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Temeljem gore navedenog, valjalo je postupiti kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u X u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

ZAMJENIK RAVNATELJA

Igor Vulje

Dostaviti:

1. XX
2. XY
3. Pismohrana, ovdje.